

Markó Béla

Maszk mögött a vers

Az égszínkék a távolság színe.
Édeskés, émelyítő, megkékül minden,
amikor messze van. A kő, a fa, a vázson,
de még a sárga búzamező is. A vér is,
a könny is, a nyál is. A megkékítő
messzeség. Égszínkék erdőregeteg,
égszínkék hegy, égszínkék mennyország,
égszínkék Isten. Ezek szerint, ami közeli,
az is távoli, ha égszínkék. Járványkor
néha fehér, néha fekete, de legtöbbször
égszínkék a maszk is. Fogalmam sincs,
hogy miért. Most mondok először verset
a maszk mögül. Különös érzés. Persze
felerősíti a mikrofon, ez rendben van.
De belégzéskor rá-rátapad a szájamra,
és olyankor hirtelen nem kapok levegőt.
Ezt is gyakorolni kellene. A maszk
mögött egy vers. Arctalan szavak.
Egy-egy hangot visszatart az égszínkék,
mint a fertőző nyálcseppeket. Egészen
sűrű szájkosár a költőn. Az ajkak,
a fogak, a nyelv. Nem látszik semmi.
Csak a cukrozott messzeség. Kezdem
a kezedet figyelni, Uram, szélfújta
fáidat, felhőidet, ide-oda hajló
fűszálaidat, hogy hátha megértem
a jelbeszédet, ha nem olvashatok
a szájadról az égszínkék maszk miatt.
Pedig tudom, hogy verset mondasz,
belégzéskor be-behorpad fejem fölött
irdatlan maszkod. Mögötte nyálcseppek,
apró csillagok. Igen, a maszkot is
meg lehet szokni. Majdnem olyan
könnyen, mint a hallgatást, miközben
mindenki azt hiszi, hogy verset mondok.
Dehogy. Mint szájról olvasó siketekre,
előbb-utóbb irdatlan csend szakad reánk.
Veréb, rigó, varjú, tücsök, darázs,
szél, eső, mind-mind egyszerre beszél.
Egy hasbeszélő Isten kezében vagyunk.

A választás szabadsága

Előfordul, hogy szívesen megfestenék egy emlékezetes látványt. Felhőjátékot a tetőablakból. Madárrajt. Ilyesmiket. De nem tudok festeni, így hát inkább verset írok belőle. Máskor meg szeretnék zenét komponálni egy kintről beszűrődő beszélgetésből. Csakhogy nem értek hozzá. Verset írok ebből is. Ritkán történik meg, hogy abból írok verset, amiből tényleg verset akartam írni már kezdettől fogva. Kép. Zene. Vers. Hiszen mind ugyanaz. Amiről most beszélek például, abból regényt kellene írni, ahogy mondani szokás. Viszont ehhez sem értek. Ilonka hazahozta Pétert Washingtonból. Egykor innen mentek el, megküzdöttek Amerikáért. Ilonka egészségügyi asszisztens, Péter meg orvos, vizsgázniuk kellett egyfolytában, hogy elfogadják ott is a diplomájukat. A gyerekeket is kivihették nagy nehezen. Mondanom sem kell, nem lehetett csak úgy ide-oda utazgatni akkoriban. Ilonkának megtanultak angolul, a gyerekek pedig majdnem teljesen elfelejtettek magyarul. Nemcsak a tanulás, hanem a felejtés is elhatározás kérdése volt, azt hiszem. A rendszerváltás után kétszer is voltam náluk, ugyanis Ilonka felolvasó körutakat szervezett nekem. Irodalom és politika együtt. Összegyűrt homlokú, de egyébként kiegyensúlyozott emberek voltak. Aztán egy ideig szinte semmit sem tudtam róluk. Marosvásárhelyi barátnőjétől hallottam, hogy Ilonkáról kiderült, gyógyíthatatlan beteg, néhány hónapja van hátra. Péternél közben megjelentek az Alzheimer-tünetek. Kezdett elfelejteni angolul. Házat vettek egy Marosvásárhely melletti faluban, majd felfogadott Ilonka egy asszonyt, és itt hagyta Pétert. Visszament Amerikába. Ott voltak természetesen a gyerekek, tulajdonképpen felnőttek már. De sem a fiút, sem a lányt

nem értette volna Péter. És ők sem az apjukat.
Ilonka nyugodtan halt meg. Ezt kell hinnünk,
hogy legyen valami tanulság. Gondoskodott
mindenről. Aztán hamarosan Péter is meghalt,
de ő már nem tudhatta, hogy nyugodt lehet.
Elfelejtette Amerikát. Meg talán Erdélyt is.
Akkor ez most amerikai vagy erdélyi történet
valójában? És vers-e? Vagy kép? Esetleg zene?

Terék Anna

Valahol Újvidéken

Bagi Natáliának,
aki előásatta velem a föld alól is
ezt a verset

Egyre élesebb a csend,
felrémlik egy
elakadt délelőtt,
az ég színe, a várakozás,
mintha még mindig csak állnék,
kint felejtve, ott a házunk mögött.

Május elseje volt,
hűvös reggel, a fű
nyálazta cipőmet,
fázott a lábamon minden ujj.
Az eget néztem, az utca
másik oldalát,
ahonnan a nap kelt fel éppen,
hideg volt, én talán hétéves,
és csak kiszaladtam, már
magam sem tudom, miért,
a kertbe, s tele voltam
várakozással.
És az emlék, az a délelőtt,
itt elszakad.
Nem emlékszem már,
hogyan volt tovább,
s mire is vártam volna ott.
Csak az a biztonság,
az a jó érzés maradt,